

Memorandum van SMartBe aan de politieke partijen en de toekomstige federale regering

I. Voorstelling van SMartBe¹

SMartBe is een professionele vereniging voor creatieve beroepen die bijna twaalf jaar geleden werd gesticht. De vereniging heeft een aantal diensten in het leven geroepen: informatie, opleiding, technisch advies, strategische en operationele begeleiding, website voor de leden, lobbying, onderzoek en publicaties. Ze vormt een essentieel onderdeel van een reeks entiteiten die zich belasten met:

- contracten tussen kunstenaars met tijdelijke opdrachten en hun opdrachtgevers (Secretariaat voor Tijdelijke Werkkrachten vzw);
- contracten voor niet-artistieke prestaties van de leden (Het Interimpaleis cvba);
- projecten van kunstenaars en tijdelijke werkkrachten (activiteiten), kunstenaarsresidenties (Verenigde Producties vzw);
- financiële diensten: voorfinanciering van projecten, microkredieten, financiering van professioneel materieel voor projecten van kunstenaars en tijdelijke werkkrachten (Matlease cvba).

De groep in haar geheel beheert momenteel de dossiers van meer dan 30.000 leden, van wie ongeveer 2/3 een regelmatige activiteit uitoefent. Elke maand sluiten ongeveer 500 nieuwe leden zich aan. De vereniging is hoofdzakelijk in Brussel en Wallonië gevestigd (80% van de leden). De leden werken voor meer dan 33.000 opdrachtgevers in Brussel, Wallonië, Vlaanderen en het buitenland. In twaalf jaar tijd heeft SMartBe ongeveer 650.000 contracten behandeld en 5.500 activiteiten beheerd. In 2009 factureerde het 80 miljoen euro.

SMartBe is met zeven vestigingen in België aanwezig: Antwerpen, Bergen, Brussel, Charleroi, Gent, Luik en Namen. De vereniging en haar verschillende entiteiten tellen momenteel een honderdtal medewerkers.

SMartBe vertrekt van enkele principes die aan de basis liggen van zijn succes:

- kunstenaars, tijdelijke werkkrachten en opdrachtgevers ontslaan van de administratieve taken rond tijdelijke beroepsprestaties;
- deze prestaties inpassen in het kader van het sociale statuut van de loontrekkenden;
- een snelle betaling van de kunstenaars waarborgen (7 werkdagen / einde van de prestatie), ook wanneer de opdrachtgever laat of niet betaalt;
- alle prestaties mutualiseren, om marges te scheppen die de levering van gratis diensten aan de leden mogelijk maken, naast de in de voorstelling van de vereniging vermelde diensten: uitbreiding van de ongevallenverzekering tot het volledige jaar en tot ongevallen in het privéleven (onbetaalde dagen), bijstand bij beroepsmatige buitenlandse reizen;
- standaardisering en automatisering van de documenten met betrekking tot de prestaties;
- ontwikkeling van een internationaal netwerk van analoge structuren om aan de nationale en internationale behoeften te voldoen (mobiliteit van de kunstenaars). In Frankrijk is SMartFr actief in de sector van de levende kunsten (als eerste stap van een proces).

¹ Zie ook de *Beleidsnota* in bijlage.

Gezien zijn rol, zijn representatieve karakter, zijn expertise en zijn innovatievermogen werpt SMartBe zich op als gesprekspartner in de context van de federale verkiezingen van juni 2010.

In het algemeen vraagt SMartBe:

- a) dat de regering, in lijn met de tweede doelstelling van de Europese cultuuragenda, "de bevordering van de creativiteit in het kader van de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid", samen met de Gemeenschappen en de Gewesten de ondernemende artistieke dynamiek zou opnemen in het economische relanceplan dat zij zal moeten opstellen en uitvoeren;
- b) dat de regering maatregelen zou nemen om te voorkomen dat de onzekerheid van werknemers met contracten van onbepaalde of bepaalde duur in de artistieke sector als gevolg van besparingsmaatregelen zou toenemen, en dat – zoals nu al het geval is – de vergoedingen van de prestaties van tijdelijke werkkrachten in de artistieke sector onder druk zou komen te staan, zodat hun toestand nog onzekerder zou worden dan hij al is.

Met zijn dagelijkse ervaring in de verdediging van de kunstenaars en de regularisering van vele in het verleden "clandestiene" artistieke activiteiten, heeft SMartBe een balans gemaakt van een aantal reglementen die in de jongste jaren werden ingevoerd en vraagt het dat de toekomstige federale regering **verscheidene wetten en reglementen zou aanpassen.**

I. Werkgelegenheidsbeleid

SMartBe heeft met zijn dienstenbeleid een volwaardig systeem ontwikkeld voor het administratieve en financiële beheer van contracten en projecten van kunstenaars en, meer in het algemeen, van tijdelijke werkkrachten in de artistieke sectoren.

Men stelt immers vast dat veel werknemers in de artistieke en andere sectoren uit vrije keuze of onder dwang hun toevlucht nemen tot projectwerk. Deze vorm van tewerkstelling wint duidelijk terrein en krijgt een nieuwe omvang.

Men moet de toenemende onzekerheid van veel werknemers bestrijden, maar het is ook onontbeerlijk dat men projectwerkers een vorm van zekerheid geeft. De programmawet van 2002, die een aantal vraagstukken rond het kunstenaarsstatuut behandelt, heeft deze veiligheid bevorderd en gedeeltelijk geregeld.

In het artistieke en culturele domein bestaat en ontwikkelt het projectwerk zich in een hele reeks beroepen en prestaties rond het eigenlijke artistieke werk: agenten, programmamakers, tentoonstellingscommissarissen, toneel- en evenemententechnici, diensten voor het onthaal en de begeleiding van kunstenaars en publiek, enzovoort.

Wij stellen vast dat de meeste projectwerkers hooggeschoold zijn, goed opgeleid, mobiel, creatief, vaak multidisciplinair en, dankzij hun opleiding, bekwaam in meerdere beroepen.

Voorstel

I. 1. Projectwerk

De huidige voorzieningen voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid zijn vooral gericht op vast werk. **Men moet meer rekening houden met het belang van het projectwerk, door de versterking van dienstenstructuren met een verenigingskarakter die tijdelijke werkkrachten de mogelijkheid geven om hun project uit te voeren en die hen van het administratieve en financiële beheer van hun activiteit ontslaan.** Op die manier kunnen zij hun activiteit stabiliseren en ontwikkelen en toegang krijgen of behouden tot het statuut van loontrekkende, in plaats van een beroep te doen op de stichting van autonome bedrijven of op het zelfstandigenstatuut in heel de periode waarin zij alleen door middel van projectwerk hun activiteit kunnen behouden of ontwikkelen. Het tijdelijke karakter van de inkomsten van

projectwerkers is immers moeilijk te verzoenen met de stichting van een bedrijf en de doorlopende betaling van bijdragen als zelfstandige.

De ervaring die SMartBe in dit domein verworven heeft (het heeft sinds 2002 5.500 activiteiten begeleid, waarvan een groot aantal met alle kenmerken van een creatief, innoverend ondernemingsproject), is buitengewoon waardevol voor de uitbouw van dit type van voorzieningen (die op dit ogenblik onbestaande zijn, met uitzondering van de initiatieven van SMartBe).

I. 2.

Maribel

De sociale Maribel is bedoeld om de werkgelegenheid in de non-profitsector te bevorderen. De gecreëerde arbeidsplaatsen worden gefinancierd door de mutualisering van de patronale bijdragen aan de sectorfondsen.

De artistieke branche, die voor een groot gedeelte onder de non-profitsector valt, heeft momenteel geen toegang tot deze voorziening. Toch telt deze sector een groot aantal structuren die veel belang zouden hebben bij een mutualisering van hun kortingen op de sociale en patronale bijdragen.

Indien deze sector als dusdanig in de bestaande sociale Maribel zou worden opgenomen, zouden er zeer snel sterke spanningen ontstaan tussen de socioculturele sector (jongeren/permanente opleiding) enerzijds en de artistieke sector anderzijds. Dit zou tot een gevoelige daling van de korting op de RZS-bijdragen leiden, zonder dat de mutualisering nieuwe werkgelegenheid zou scheppen.

Voorstel

Een Maribel voor de creatieve sector

De wet van 2002 voorziet kortingen op specifieke patronale bijdragen voor artistieke prestaties, om de aanwerving van kunstenaars te bevorderen (wat een gunstige weerslag op de sector heeft gehad). **Men zou *in aanvulling hierop* moeten nadenken over nieuwe uitbreidingen van de kortingen en over nieuwe initiatieven naar het model van de sociale Maribel.**

1.3. Programmawet van 24 december 2002, Hoofdstuk 11, Sociaal statuut van de kunstenaars en zijn uitvoeringsbesluiten

Het hoofdstuk van de programmawet van 24 december 2002 over het sociaal statuut van de kunstenaars en zijn uitvoeringsbesluiten vormt een belangrijke stap voorwaarts voor de sector. Het verdient echter verduidelijkingen en aanpassingen.

Voorstellen

1. De wet van 2002 opent sinds 2003 de markt van de terbeschikkingstelling van kunstenaars aan occasionele gebruikers voor **door de Gewesten erkende uitzendbureaus**.

De wet van 2002 levert geen oplossing voor de specifieke problemen van het artistieke en aanverwante werk, dat tijdelijk van aard is (meer onzekerheid, veel verschillende werkgevers, moeilijkheid om betaald te worden, groter gevaar op wanbetaling of faillissement, moeilijkheid om een fatsoenlijke vergoeding af te dwingen enz.). Ze behandelt evenmin de eigenheid van het artistieke en aanverwante ondernemerschap (noodzaak om bepaalde diensten voor beheer, financiering, informatie en investeringen in materieel te mutualiseren, de grotere risico's van een weinig rendabele activiteit te beperken, enz.).

SMartBe stelt vast dat tijdelijke werkkrachten en projectwerkers in het licht van deze problemen een heel ander kader nodig hebben dan het uitzendwerk. De

arbeidsbetrokkingen in de economie van het projectwerk zijn immers "intuitu personae". Ze ontstaan via persoonlijke netwerken en passen volstrekt niet in het model van de uitzendbureaus, die standaard werk aanbieden bij bedrijven op zoek naar onderling verwisselbare werkkrachten (ook al leveren de uitzendbureaus dergelijke diensten niet voor artistieke prestaties). De uitzendbureaus beschikken niet over de middelen die nodig zijn om de onontbeerlijke diensten aan te bieden: relevante informatie en deskundig advies over de uitoefening en ontwikkeling van de activiteiten, diensten voor beheer, financiering, opleiding, investering, gemutualiseerde microkredieten.

SMartBe blijft zich verzetten tegen deze voor de kunstenaars nadelige regeling. Het beheer van de arbeidscontracten en het statuut van de kunstenaars moet worden toevertrouwd aan *non-profit* organismen die hun winst weer in het creatieve werk investeren. Bijgevolg vraagt SMartBe de afschaffing van deze nieuwe vorm van uitzendwerk en haar vervanging door een wettelijk kader dat veel beter aangepast is aan tijdelijk werk en projectwerk.

- 2 **Het artikel dat de activiteit van de uitzendbureaus uitbreidt met de plaatsing van kunstenaars zal herzien moeten worden in het kader van de omzetting van de Europese dienstenrichtlijn (de richtlijn Bolkenstein) naar het Belgische recht.** SMartBe vraagt dat de federale regering hiervan gebruik zou maken om het overleg over deze materie te openen en het geheel van de operators kwantitatief en kwalitatief zou evalueren.
- 3 **Men moet alle bij artistieke projecten betrokken technici expliciet van de maatregelen van deze wet laten genieten,** door hen gelijk te stellen met personen die artistieke prestaties leveren en/of kunstwerken produceren.
- 4 **Uitbreiding van het kunstenaarsstatuut naar alle beroepen die verband houden met de artistieke schepping, productie en verspreiding** (door ze voor de sociale zekerheid gelijk te stellen met loontrekkenden). Men moet het statuut openstellen voor het variabele deel van het personeel van de productie- en verspreidingsstructuren en de structuren voor de begeleiding van kunstenaars en creaties. Dit zou betere regelingen scheppen voor vormen van onderaanneming die vandaag vaak onder sociaal en economisch weinig aanvaardbare voorwaarden gebeuren. Deze uitbreiding van het kunstenaarsstatuut zal rechtstreekse gevolgen hebben voor de stabilisatie van de werkkrachten, voor hun professionalisme en dus ook voor de algemene kwaliteit van de artistieke projecten en evenementen.
SMartBe meent daarom dat **de beroepen die men als "verwant aan het creatieve werk" kan beschouwen (agent, manager, producer, tentoonstellingscommissaris, programmamaker) eveneens van deze wet moeten kunnen genieten.** Met uitzondering van de grote culturele en artistieke instellingen, werken deze beroepen immers onder dezelfde voorwaarden als de kunstenaars. Uit de studies van SMartBe blijkt bovendien dat deze personen artistieke en niet-artistieke activiteiten (in de betekenis van de wet) met elkaar afwisselen. In dit perspectief zou men filters moeten inbouwen om te voorkomen dat mensen die voltijds of deeltijds aangeworven zijn niet in het minder zekere stelsel van het tijdelijke werk zouden belanden.
5. SMartBe herhaalt dat het zelfstandigenstatuut nadelig is voor kunstenaars. Daarom betreurt SMartBe het dat de regering geen ernstige maatregelen heeft genomen om de economische leefbaarheid van kunstenaars die zelfstandige willen worden te verifiëren. SMartBe vraagt dan ook dat men in de wetteksten en de reglementen **duidelijke indicatoren zou opnemen voor de leefbaarheid van de werking van de zelfstandige kunstenaar.**

6. De wet voert een "Kunstenaarscommissie" in om de kunstenaars te informeren, advies uit te brengen over de toetreding van de kunstenaars tot het socialezekerheidsstelsel voor zelfstandigen, en een verklaring over deze materie af te geven. **SMartBe eist de deelname van vertegenwoordigers van de kunstenaars aan deze commissie, samen met ambtenaren van de RSZ en het RSVZ.**
7. De wet bepaalt dat het vakantiegeld door de werkgevers wordt uitgekeerd aan de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie, die het herverdeelt. Deze regeling vermeerdert de administratieve taken en schept problemen in verband met de mobiliteit van de kunstenaars en de uitbetaling van het vakantiegeld van buitenlandse kunstenaars. Daarom vraagt **SMartBe dat deze regeling zou worden aangepast om ze billijk en efficiënt te maken.**

Op het Europese vlak pleit SMartBe voor een **harmonisatie van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid van de Lidstaten**. De huidige verschillen kunnen immers in het geval van artistieke prestaties in andere Europese landen aanleiding geven tot een dubbele inning van het vakantiegeld, een eerste keer volgens het arbeidsrecht van het land waar de kunstenaar zijn prestatie heeft geleverd, een tweede keer in toepassing van de Belgische sociale zekerheid.
8. **In deze geest zou men het bestaande wettelijke kader moeten verduidelijken en aanpassen, om diensten zoals degene die SMartBe voor kunstenaars en andere tijdelijke werkkrachten heeft ingevoerd te regelen en te ondersteunen.**

II. Toegang tot de sociale prestaties van de sociale zekerheid voor loontrekkenden

1. Gezien de uiteenlopende interpretaties door de verschillende gewestelijke directies van de RVA, moet men **de toegang tot de "cachetregel"** (de berekening van het aantal gewerkte dagen door het bruto loon te delen door het referenteloon voor kunstenaars) **uitbreiden naar alle technici die meewerken aan artistieke projecten.**

Scheppende kunstenaars kunnen trouwens momenteel niet van de "cachetregel" genieten en worden dus gediscrimineerd tegenover uitvoerende kunstenaars. Toch worden scheppende kunstenaars sinds 2003 op dezelfde manier en onder dezelfde voorwaarden als andere kunstenaars als loontrekkenden beschouwd. Men moet een einde maken aan deze discriminatie, door de "cachetregel" op gelijke basis toegankelijk te maken voor scheppende en uitvoerende kunstenaars.

Ten slotte pleiten wij voor de systematische toepassing van de "cachetregel" op de andere bepalingen van de werkloosheidsreglementering waarvoor een gegeven aantal dagen moet worden aangetoond.
2. **SMartBe vraagt dat men de "cachetregel" die voor de werkloosheidsuitkeringen wordt toegepast, zou uitbreiden naar alle takken van de sociale zekerheid: pensioenverzekering, tijdskrediet, gezondheidszorg enz.**
3. **SMartBe vraagt dat de inkomsten uit auteursrechten, net als de andere categorieën van roerende inkomsten** (zoals de interesten op leningen, de inkomsten uit aandelen of de inkomsten uit de verhuring van vastgoed) en de **onroerende inkomsten** (de huuropbrengst van vastgoed waarvan de werkloze eigenaar zou zijn) **niet in aanmerking zouden worden genomen voor de berekening van de drempel van 3.871,92 € voor de vermindering van de werkloosheidsuitkeringen.**

III. Fiscale aspecten

1. Hoewel in de jongste legislatuur maatregelen werden genomen voor de sociale zekerheid van de kunstenaars, heeft men onvoldoende rekening gehouden met de fiscale aspecten van de artistieke prestaties en diensten, tot de goedkeuring van de *wet tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en tot instelling van een forfaitaire belastingregeling inzake auteursrechten en naburige rechten*. SMartBe stelt vast dat de goedgekeurde tekst een optimale oplossing vormt voor alle huidige gevallen. SMartBe wijst echter op enkele wijzigingen die het aanvankelijke project niet ten goede komen:
 - enkele aanpassingen hebben de regel voor inkomsten van meer dan 50.000 € per jaar uit auteursrechten en naburige rechten ingewikkelder gemaakt, die nu voor het gedeelte boven deze som als beroepsinkomsten kunnen worden beschouwd;
 - het systeem voor de bepaling van het forfait voor de aftrekbare beroepskosten is ingewikkelder gemaakt;
 - SMartBe herinnert eraan dat een koninklijk besluit moet worden gewijzigd omdat het systeem echt operationeel zou worden.
2. Op het vlak van de btw heeft SMartBe twee eisen:
 - harmonisatie van de btw op 6% voor alle niet-vrijgestelde btw-plichtige agenten, zowel voor goederen als voor artistieke diensten;
 - afschaffing van de vrijstelling voor uitvoerende kunstenaars van artikel 44, § 2, 8° van het WBTW. Als gevolg van deze vrijstelling kunnen zij immers geen btw terugkrijgen op hun grote uitgaven voor de aanschaf van materiaal voor hun prestaties. Indien deze oplossing niet wordt aanvaard, moet men ten minste de vrijgestelde kunstenaars de mogelijkheid geven om voor de btw-plicht te kiezen.
3. **SMartBe pleit voor de uitbreiding van het taxsheltermechanisme naar andere dan de audiovisuele cultuursectoren (pers, muziek enz.). Met het oog op een medefinanciering door particulieren, zou men de fiscale aftrekbaarheid van schenkingen aan of investeringen in creatieve initiatieven moeten overwegen.**
4. De regering zal de problematiek van de gevolgen van de nieuwe technologieën (en vooral van het downloaden) voor de inkomsten van de auteurs moeten aanpakken. SMartBe meent dat de wetgever in deze problematiek een dimensie van mutualisering van een gedeelte van de inkomsten zou moeten opnemen. **In het perspectief van de generatiewissel en het gebruik van andere financieringsbronnen voor het creatieve werk dan overheidssteun, moet men zowel rekening houden met de vergoeding van de auteurs als met de vorming van een fonds voor de ondersteuning van het creatieve werk.**

IV. Wetenschappelijk onderzoek

De cultuur speelt een toenemende rol als drijvende kracht achter de economische ontwikkeling van steden, gewesten en landen. Gezien de zeer sterke ontwikkeling van de artistieke praktijken in de postindustriële maatschappij, moet men opnieuw nadenken over de plaats van de kunstenaars in de economische dynamiek.

SMartBe vraagt dat de toekomstige regering een **sociaaleconomisch onderzoek naar alle artistieke praktijken (goederen en diensten) zou starten en daar alle machtsniveaus bij zou betrekken.**

Gezien het werk dat zijn Studiebureau heeft verricht (sociaaleconomisch onderzoek over de dienstverlening aan het creatieve werk, sociaaleconomisch onderzoek over de artistieke prestaties, sociaaleconomisch onderzoek over de sector van het beeldverhaal en het jeugdboek) werpt SMartBe zich op als gesprekspartner voor de ontwikkeling van het onderzoek in deze sector.

V. Europees voorzitterschap

Ter gelegenheid van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie herhaalt SMartBe zijn eisen en stelt het ze bij.

De internationale dimensie van de artistieke schepping en haar verspreiding wordt voortdurend groter. Het valt dan ook te betreuren dat de middelen die Europa uittrekt niet volstaan voor de uitdagingen die de kunstenaars en de organismen waarmee zij samenwerken ontmoeten. Ondanks deze ongunstige context, merkt men dat de kunstenaars deze problematiek onderkennen en zich in transnationale netwerken organiseren.

Een van de opdrachten van de Europese Unie is de bevordering van de mobiliteit van de werknemers. Deze mobiliteit is een dagelijkse realiteit in het artistieke en culturele domein. Vooral in deze sector, die gekenmerkt wordt door contracten per project of prestatie (dus door contracten van korte duur) moeten de werknemers kunnen reizen om hun beroep uit te oefenen (om contracten te vinden, deel te nemen aan symposia, op tournee te gaan, aan tentoonstellingen deel te nemen...). De groei van de activiteit in deze sector en van de onontbeerlijke mobiliteit is evident, maar de administratieve, juridische en sociale problemen blijven bestaan (erkenning van het werk tussen verschillende landen, wettelijke verplichtingen, het sociaal statuut, de institutionele context enzovoort).

Voorstellen

1. Zoals vele andere betrokkenen vraagt **SMartBe dat de Europese begrotingen voor cultuur en scheppend werk rekening zouden houden met de Europese culturele problematiek**, de Europese geschiedenis en de ontwikkeling van het scheppend werk in de landen van de Unie.
2. Zoals vele andere betrokkenen betreurt SMartBe het dat de bestaande culturele voorzieningen geen nieuwe initiatieven van nieuwe of jonge operators of ontluikende kunstenaars stimuleren. **Daarom moet men de bestaande voorzieningen, die meestal op grote of middelgrote structuren gericht zijn, aanvullen en op het nationale niveau voorschotten toekennen op de Europese subsidies, zodat nieuwe structuren of jonge kunstenaars in Europese projecten kunnen investeren.** Als alternatieve oplossing zou men dienstenstructuren en structuren voor de coördinatie van nieuwe projecten kunnen ondersteunen.
3. In het kader van de mobiliteitsdoelstellingen ijvert SMartBe, dat al meegewerkt heeft aan de structurering van een netwerk van operators in Frankrijk en samen met hen een *Union d'Economie Sociale* naar Frans recht heeft gesticht (SMartFr), voor de invoering van een **op een netwerk van structuren gebaseerd elektronisch loket op Europese schaal, met het oog op de ontwikkeling van de creatieve kenniseconomie.**

Dit elektronisch loket moet de administratieve procedures rond de mobiliteit van de kunstenaars automatiseren, zodat in het buitenland uitgevoerd artistiek werk erkend wordt, met alles wat dat voor de werknemer inhoudt op het wettelijke (sociale en fiscale) vlak.

De invoering van een dergelijk loket vereist overleg en samenwerking tussen de Europese netwerken en de nationale structuren van de artistieke en culturele sector, samen met lobbywerk op het Europese niveau, om de procedures homogeen te maken. Deze essentiële taak verdient een aangepaste financiering. De stichting van SMartEu, in december 2010, zal een cruciaal instrument zijn voor de realisatie van een dergelijk systeem.

4. SMartBe vraagt dat de federale regering en de gefedereerde entiteiten een bijzondere aandacht zouden wijden aan het opstellen van het culturele programma 2014-2021.
5. De Europese Unie heeft een nieuwe visumreglementering uitgevaardigd. Ze schept ernstige problemen voor de culturele sectoren, die er geen inspraak in hebben gekregen. De nieuwe reglementering omvat immers geen financiële uitzondering die rekening houdt met het tijdelijke karakter van de inkomsten van kunstenaars die naar Europa komen. Bovendien maakt ze een einde aan de beoordelingsmarges die de consulaten vroeger hadden. Men kan niet opnieuw over deze reglementering onderhandelen, maar men mag aannemen dat ze kan evolueren. SMartBe vraagt de regering om oog te hebben voor de gevolgen van de reglementering voor de culturele en artistieke sector, en om na te denken over de voorwaarden voor haar evolutie.

VI. Staatshervorming

De staatshervorming zal voor de volgende regering een centraal thema zijn. SMartBe vraagt dat men de problematiek van de artistieke sector en zijn banden met de dynamische economie zo coherent mogelijk zou behandelen en dat de Franstalige partijen het behoud van de Franse Gemeenschap als een van de Gewesten onafhankelijke instantie zouden verdedigen.

Besluit

SMartBe en zijn experts staan ter beschikking van de democratische partijen om hen zo goed mogelijk te informeren over de vraagstukken die in dit memorandum aan bod zijn gekomen, hen een nauwkeurige documentatie te verschaffen en hen te helpen met de voorbereiding en verbetering van maatregelen waarop de kunstenaars soms al erg lang wachten.

Brussel, juni 2010

Adressen en contacten

Voor alle bijkomende inlichtingen en voor het maken van afspraken kunt u contact opnemen met Julie De Boe, Studiebureau van SMart, dbj@SMartbe.be, 02/542.10.67 (Franstalige sector), Eric Lauwers, lae@smartbe.be, 0497 430 761 (Nederlandstalige sector) of Marc Moura, directeur, mou@smartbe.be

Maatschappelijke zetel en kantoren in Brussel

SMartBe, Professionele Vereniging voor Creatieve Beroepen
Emile Féronstraat 70
1060 Brussel
Tel. 02/542.10.80
Fax 02/420 52 93
smart@smartbe.be
www.smartbe.be

Regionale kantoren

Vlaanderen

SMart Antwerpen

Lange Winkelhaakstraat, 26
2060 Antwerpen
Tel.: 03 226 21 08
Fax: 03 233 94 33
antwerpen@smartbe.be

SMart Gent

Coupure links 261
9000 Gent
Tel.: 09 233 51 90
Fax: 02 420 52 93
gent@smartbe.be

Wallonië

SMart Charleroi

Maison des Associations
Route de Mons, 80
6030 Marchienne-au-Pont
Tel.: 071 58 52 41
Fax: 071 58 52 44
charleroi@smartbe.be

SMart Liège

Quai des Tanneurs, 2
4020 Liège
Tel.: 04 342 71 15
Fax: 04 342 63 30
liege@smartbe.be

SMart Mons

Cour de l'Ane Barré, 10
Ilot de la Grand'Place
7000 Mons

Tel.: 065 31 92 21
Fax: 02 420 52 93
mons@smartbe.be

SMart Namur

Avenue Cardinal Mercier, 53
5000 Namur
Tel.: 081 58 12 60
Fax: 081 87 70 66
namur@smartbe.be

Concept en coördinatie: Studiebureau van SMartBe – Juni 2010

Verantwoordelijk uitgever: Marc Moura

Illustraties: Luc Deriez

Lay-out: Catherine Ruelle

Druk: SEFF cvba